

KANSALLISTEATTERI

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi valtion rahoituksesta kansallisille taidelaitoksille HE 157/2022

Eduskunnan sivistysvaliokunta 23.9.2022

Suomen Kansallisteatterin lausunto

Suomen Kansallisteatterin edustajat ovat olleet mukana työryhmässä, joka on valmistellut ehdotusta kansallisten taidelaitosten rahoituksesta säädettäväksi laiksi. Näin ollen pidämme lakia tarpeellisenä ja ehdotusta sen sisällöstä teatterin tavoitteiden mukaisena seuraavin perustein.

- Kansallisten taidelaitosten avustusmäärärahojen taso ei ole viime vuosina seurannut kustannustason kehitystä. Tässä suhteessa kansalliset taidelaitokset ovat heikommassa asemassa verrattuna valtionosuutta saaviin taide- ja kulttuurilaitoksiin, joilla valtionosuuden yksikköhinta seuraa toteutunutta kustannuskehitystä. Kansalliset taidelaitokset, joiden asema ja erityispiirteet on kuvattu lakiesityksessä, on syytä nostaa yhdenvertaiseen asemaan valtion rahoituksen piirissä olevien laitosten kanssa.
- Kansallisteatterin toiminta-avustusta leikattiin vuonna 2013 prosentilla, ja tälle tasolle se on sittemmin jäädytetty. Valtionavustuksen ja kustannuskehityksen välinen ero on noin 5 miljoonaa euroa. Tämän teatteri on joutunut säästämään mm. henkilöstö- ja tuotantokuluista. Samaan aikaan on pidetty yllä kunnianhimoista taiteellisen teatterin ohjelmistoa ja täytetty okm:n asettamia yhteiskunnallisen vaikuttavuuden tavoitteita. Jatkuva kulukuri ja säästötarve on kuitenkin määrittänyt teatterin tekemistä ja syönyt henkilöstön voimavaroja. Indeksikorotus mahdollistaa toiminnan ylläpidon ilman, että yleisen hintatason kallistuminen on rahoitettava säästämällä tuotannon kuluista ja korottamalla lipun hintoja.
- Teatteri- ja orkesterilaissa oli maininta Suomen Kansallisteatterille myönnettävästä valtionavustuksesta, mutta vastaavaa pykälää ei enää ole esittävän taiteen edistämisestä annetussa laissa. Tilanne, jossa lainsäädännöstä puuttuu kokonaan teatteria koskeva kirjaus, aiheuttaa epävarmuutta mutta jättää tilaa korvaavalle, ehdotuksen mukaiselle lainsäädännölle.
- On kannatettavaa, että kansallisten taidelaitosten rahoituksen perusteena olevat tehtävät on määriteltä. Teatterin pääjohtajalla on keskeinen vaikutus ohjelmiston sisältöön ja painopisteisiin. Lainsäädäntö ja riittävä rahoitus takaavat mielekkäällä tavalla kansallisen päänäyttämön säilymisen taiteellisenä, ei-kaupallisena, kotimaisia kantaesityksiä painottavana ja yhteiskunnallista vaikuttavuutta tavoittelevana teatterina pääjohtajasta riippumatta.
- Hallinnollisen taakan keveneminen haku- ja selvittämisprosessin poistuttua on tervetullut uudistus. Nykyisen kaltainen tulos- ja tavoiteohjausmalli on jo osoittautunut toimivaksi. Monivuotinen rahoitussopimus lisää toiminnan vakautta ja ennakoitavuutta nykytilanteeseen nähden.

Helsingissä 22.9.2022

Mika Myllyaho
pääjohtaja
Suomen Kansallisteatteri